

Danmarks kvinder i kamp for friheden:

Mens krigen

Af Karen Vind / Foto: Poul Ib Henriksen m. fl.

kastede skygger over Allestrup mose

I et helt år havde kromanden på Hvidsten, hans kone, søn og fire døtre i de månelyste nætter modtaget ammunition, nedkastet over Allestrup mose, og holdt danske faldskærmsfolk fra de engelske flyvemaskiner skjult på kroen. En morgen kom Gestapo. Det er i år 25 år siden, Danmark oplevede det afgørende vendepunkt under den tyske besættelse: 29. august 1943 - vi var i krig med Tyskland. En af dem, der havde begivenhederne på nærmeste hold, var Tulle Fiil, kromandens datter, som brat blev revet væk fra sin lille pige.

En aften, da der skulle være våbenmodtagelse, kom der pludselig meddelelse om, at tyskerne holdt en storstilet øvelse på egnen lige omkring mosen . . .

●●● Fra cellevinduet kunne hun se Ørstedsværket. Røgen, der uophørligt steg op fra kæmpeskorstenene, kunne i de stille, klare sommeraftener stå næsten urørlig i luften, som sorte søjler. Men et vindpust kunne pludselig flænge dem og forvandle røgmasserne til groteske, næsten menneskelignende former. Som mørke, forvredne ansigter eller kroppe. Tulle Fiil stod ofte og betragtede de sorte røgformationer, da hun i juni 1944 var indespærret i Vestre fængsel. På en underlig måde symboliserede de hendes eget liv. Pludselig en dag i marts samme år var det blevet flænget i stykker og forvandlet til et mareridt. Et helt år havde kromanden i Hvidsten, Marius Fiil, hans kone Gudrun, døtrene Kirstine (Tulle), Gerda, Rita og Bitten, sønnen Niels og Tullens daværende mand, Peter Sørensen, deltaet aktivt i modstandsbevægelsen. I de

månelyste nætter havde mændene medvirket ved modtagelsen af containers, fyldt med våben og ammunition, som blev nedkastet over Allestrup mose, ikke langt fra kroen. De havde modtaget danske faldskærmsfolk, som blev sendt ned fra de engelske flyvemaskiner, og kvinderne på Hvidsten skjulte dem og sørgede for dem, indtil de skulle videre på deres hemmelige missioner rundt omkring i Danmark. Om morgenen den 11. marts 1944 kom Gestapo. En af de faldskærmsfolk, man havde huset på kroen, havde ikke kunnet stå for presset under de tyske forhør og havde angivet hele Hvidstengruppen, der foruden Fiil'erne bestod af 10 mænd fra egnen. - Vi havde længe haft mistanke om, at noget var i gære, fortæller Tulle Fiil, der nu er gift med oberstløjtnant Olaf Møller, Oksbøl. I månederne forud var der gået en bølge af arrestationer over